

“Dhaleeceynta” iyo “dhawaca” ee udhaxeeya FGM-ilaalinta waxay ubaahantay dib u eegis degdeg ah

**Dr Saffron Karlsen (Jaamacadda Bristol), Dr Natasha Carver (Jaamacadda Cardiff),
Dr Magda Moglinicka (Jaamacadda Bristol), Prof Christina Pantazis (Jaamacadda Bristol)**

Ku saabsan aqoonbaaris

Gudniinka gabdhaha (FGM) waxaa loo tixgeliyaan in ay noqoto ‘walaac caalami ah’. Ururada caalamiga ah waxay si joogta ah u codsadaan 98% tirada guud ee dadka Soomaaliyeed (UNICEF 2013). Sababtoo ah, Soomaalida ku nool UK waxay soo jiidatay feejignaan gaar ah oo ka timid siyaasadda ilaalinta gudniinka gabdhaha. Daraasaddan ayaa soo bandhigeysa aragtida qoysaska Soomaalida ah ee ku nool Bristol iyadoo khibrad u leh adeegyada FGM-ga ilaalinta.

Soomaalida ku jirta daraasaddeena waxay ka go'an tahay in la tirtiro gudniinka gabdhaha. Dad badan ayaa horay u maalgeliyey waqtii iyo tamar badan oo ku saabsan dadaalkan. Hase yeeshe, qaar ayaa si aad ah u saameeyeen habab sharci ah oo loogu talagalay ilaalinta gudniinka gabdhaha. Warbixintan waxay muujineysaa fursado qiimo leh oo loogu talagalay siyaasad-dejiyeasha iyo xirfadlayaasha kale si loo hagaajiyo qaababka gudniinka gabdhaha-ilaalinta dugsiyada, goobaha daryeelka caafimaadka, iyo adeegyada bulshada iyo booliska. Waxaa jira hawlo badan oo ay fulinayaan mas'uuliyiinta maxalliga ah iyo kuwa

qaranka si loo tirtiro waxyeelladan iyo in laga hortago dhibaatooyinka sii kordhaya ee loo geysto qoysaska soomaaliyeed iyo bulshadaba guud ahaan.

Shaqadani la'aanteed, siyaasadahani waxay sii wadi doonaan in ay wiiqaan dadaalka wanaagsan ee xirfadlayaasha shaqsyaadka ah iyo kuwa dhaqdhaqaqaqa badan ee bulshada iyo ololayaasha ka hortagga FGM, iyo dadaalka ku wajahan bulsho isku dhafan.

Caddaynta ayaa la ururiyey intii lagu jiray lix kooxood oo falanqeyn ah oo lagu qabtay xagaaga 2018. Guud ahaan, waxaan la hadalnay 30 hooyooyin, aabbayaal.

Warbixintan waxay u muujineysaa qiimo wayn kuwa siyaasadaha dejiya si ay u hagaajiyaan hababka loola dhaqmo ilaalinta guditaanka gabdaha haddii ay noqoto dugsiyada, goobaha daryeelka caafimaadka iyo pooliiska iyo adeega bulshada.

Natiijooyinka muhiimka ah

Dareen macqul ah oo ku saabsan ka-faa'iideysiga dood-celin fara badan oo bulshada ku saabsan oo ku saabsan FGM-ilaalinta. Badbaadinta Mas'uuliyiinta ayaa loo arkaa in ay cadaadis ku saaraan qoysaska si ay u hoggaansamaan waxa looga baahan yahay dhaleeceyn, aan caddaalad ahayn, iyolid ku ah xuquuqdooda sida muwaadiniinta Britishka ah. Waxay u arkaan wax aan kala go 'lahayn in hawlgalkaasi uu yahay mid argagax leh, weeraro, wareer ama sax ah, labadaba marka la eego maclumaadka gaarka ah ee ku saabsan Gudniinka Fircoo waxay ku wareegayaan khatartaqoysas gaar ah.

Daryeel Bixiyeyasha Caafimaadka

Haweenka ku jira kooxdeena xallinta waxay la kulmeen gudniinka FGM ku celcelis ahaan goobaha daryeelka caafimaadka caadiga ah iyada oo umulisooyin, GP-yo iyo booqdayaasha caafimaadka. Waxay rumaysteen shaqaalaha caafimaadka ayaa mudhaanta siinaya maclumaadka loo baahan yahay tirakoobyada dawladda ee ka sarreya ama ka sarreya baahida caafimaad iyo iyada oo aan tixgelineynin dhibaatadooda iyadoo la xiriita khibradihii hore ee gudniinka gabdhaha. Caafimaadka xirfadlayaal ku celcelin ah "cusbo ku rid nabarka" sababay iyadoo khibradahaani hore u sii marinayaan Su'aalahaa aan loo baahnayn, iyo "saxda" ee ku saabsan gudniinka gabdhaha dhaawaca bukaanka hortooda. Natijo ahaan, ka qaybgalayaasha ayaa inta badan soo sheegey in ay badanaa ka fogaanayaan daryeel caafimaad iyo / ama soo dhoweynta ballamaha ee colaada iyo cabsida.

Khibradda Aliyah ee Umulisada

Sannadkii hore, markii aan horay uur lahaa iyo Ma dareemayo fiicnaan, waxaan kulankayga koowaad la yeeshay ummuliso. Wuxaan rajeynayay in ay i weydiin lahayd, 'Sidee ayaad dareemeysaa? Maxaan kuu qaban karraa? 'Waxay lahayd foom, waxayna raacdya qaabka: "Marka hore waxaan jeelaan lahaa inaan kula hadlo, ma ogtahay wax ku saabsan gudniinka gabdhaha? Miyaad qabtaa gudniinka fircooniiga ah? Waa maxay nooceee ayaad leedahay? Hooyadaa ma qabtaa gudniinka? Waan naxay. Waxay ahayd wareysi. Waxay ahayd quus ah inay buuxiso foomkan. Wuxaan ahaa raaxo la'aan. Ugu dambeyntii wuxaan u sheegay in ay fiiriso on iyada computer haddii ay runtii rabto in ay ogaadaan, sababtoo ah waa la iga weydiiyay ka hor, laakiin ma aanan aheyn oo aad u sheegto. Waxay igu cabsiisay runtii. Haddii aad tagto GP, waa su'aal isku mid ah.

"Ka hor inta aysan daryeelin caafimaadkaaga iyo sida uu ilmuu u dareemay. Hadda waa kaliya FGM."

Dugsiyada

FGM-ilaalinta dugsiyada ayaa caadi ahaan dhacdey markii waalidiinta ay codsadeen in ay carruurtooda qaataan fasax waqtiga iskoolka furan yahay. Tilmaamaha xirfadleyda ayaa tilmaamaya in ka soo jeeda bulshada FGM-ga saameysay, iyo safarka lagu socodo dal uu FGM-ku saameysey, laftooda, waxay noqonaysaa halis khatar ah oo u baahan in loo gudbiyo adeegyada bulshada. Si kastaba ha ahaatee, kaqueygalayaashu waxay rumaysan yihiin in Soomaalida ku nool Bristol loo gudbiyay adeegyada bulshada sida arrin dabcan, si fudud sababtoo ah waxay ku jireen fasax, iyadoon loo eegin meesha ama muddada joogista. Hooyooyinka qaarkood ayaa macallimiin iskuulka weydiistay waayo aragtidooda gudniinka gabdhaha, oo si toos ah uga hortagaya tilmaamahan. Kulammadaas oo kale ayaa lagu soo warramey inay yihiin kuwo isdaba-joog ah, soo noqnoqon iyo weerar. Waxay caqabad ku noqdeen, argagaxsan yihiin, iyo Soomaali iyo caruurtooda, iyaga oo ku dhibaateeyey xidhiidhkooda iyo isku hallaynta dugsiyada.

Waayo-aragnimadii Amburo ee Macallinka Sare

Sannadkii 2016, wuxaan qorsheynay inaan aadno Soomaaliya si aan u aragno qoyska. Macallinka Madaxa ayaa i soo wacay iyo iyada aqriso heshiis waxayna i waydiisay, "Miyey ahaayeen Miyaad waxan sameyneysaa? "[Miyaad qabtaa gudniinka?] Waan necbahay su'aashaas. Waa shakhs. Waxay igu dhibeysaa a badan. Maxaad u baahan tahay inaad ogaato waxa dhacaya gudaha lugaha dheddooda? Waxay tiri, "Waa sharci, waa inaad ka jawaabtaa, haddii kale ma aadi kartid, ma socon kartid. "Waan u sheegay. Wuxaan idhi "Haa, haa, waxay sameeyeen taas aniga. " Waxay tiri "OK, si fiican ayaa kuu keenaysa halis sare." Waxay sheegtay in aysan jirin wax doorasho ah. "Waa shaqadeyda inaan u gudbiyo inaad ilaalso. "

"Waxaan u maleynayay in ilaalinta ay ahayd markii ilmuu halis ayuu ku jiraa. Laakiin anaga ayay nagu ahayd sababtoo ah waxaan nahay Soomaali."

Booqashada guriga

Soo-gudbinta dugsiga waxay si joogto ah u keentay booqashooyinka guriga aan la ogayn oo ay bixiyaan adeegga bulshada iyo inta badan booliska. Booqashooyinkaasi waxay heleen ciqaab gaar ah oo ka yimid kaqaygalayaasha waxayna u muuqdeen inay saameyn xun ku yeeshen carruurta ka cabsanayey oo ay argaggixiso. Badbaadinta xabadaha ayaa lagu sharaxay maadaama ay ku fashilantay in ay ixtiraamto xuquuqda dadka ee qarsoodiga iyo madax-bannaanida, iyagoo isticmaalaya qaababka waraysiga rasmiga ah sida su'aalo faahfaahsan oo dherer ah, raadinta muuqaalka ah ee hantida iyo waqtiyada kala-guurka xubnaha qoyska (oo ay ku jiraan carruurta). Ka qaygalayaasha ayaa looga baahday waqtiyadan si ay u saxixaan ‘foomka safarka’ - cadeyn ah in aysan gabdhahooda gelin karin khatarta gudniinka gabdhaha. Ka-qaygalayaasha ayaa lagu qeexay in ay qasab ku yihiin inay saxixaan foomka safarka iyagoo wajahaya hanjabaad aan toos ahayn oo cad oo ay ka mid yihiin ka hortagga safarka iyo soo-saarka carruurta si loo baaro. Looma helin tarjumaad, iyo kuwa Ingiriisku ay ka mid yihiin kuwa aan wax yareyn oo aan la siin fursad ay si buuxda u fahmaan waxa la weydiistay inay saxixaan.

“Qof walba waa shaki. Waxaad tahay dembiile ilaa laguu aqoonsado qof aan waxba galabsan”

Bulshada Tuhman

Ka qaygalayaashu waxay si isdabajoog ah u sheegayaan in Soomaalidu loola dhaqmey sidii dambiilayaasha muddada ilaalinta gudniinka gabdhaha. Waxay dareemeen aaminsan yihiin, rabitaankooda looga shakiyay iyo baahidooda la iska indho tiray. Waxaa jiray dareen ah in dhammaan bulshada Soomaaliyeed waxay ahayd mid aan caddaalad ahayn oo ay noqoteey ‘beesha laga shakisan yahay’ (Pantazis iyo Pemberton 2009): koox ayaa loo tixgeliyey by gobolka in ay ka shakiyan inkastoo ayan jirin caddayn ku lug lahaanshaha dembi. Ka qaygalayaasha ayaa sidoo kale lagu sharaxay FGM-ilaalinta siyaasadda sida midab-takoorka cunsuriyadeed iyo bixisay tusaalayaal sida doodaha guud ee FGM ay si toos ah uga qaybqaateen waayo aragnimada cunsuriyadda cunsuriyadda ee dadweynaha. Ka qaybqaatayaashu waxay aaminsan yihiin in Soomaalidu la beegsanayey sababo la xiriira fahamka gudniinka gabdhaha weli ku jira laga aqbalo dadka Soomaaliyeed. Waxay ku doodeen in intii ay FGM ka mid ahayd dhaqankooda taariikh ahaan, ay tahay laguma eedeyn karin Bristol Somali. Ka qaygalayaashu waxay sheegeen inay dareemayaan inay ka soo jeedaan Ingiriisnimadooda si toos ah Natijada FGM-ilaalinta. Waxay sidoo kale ku qeexeen shaqada muhiimka ah ee la qabtay dhaqdhqaqayaasha maxalliga ah si loo yareeyo dhacdooyinka gudniinka gabdhaha iyo waxay muujinayaan walaacooda in tan la iska indho-tiray dawlad-goboleed hababka loo yaqaan ‘stereotypes’ ee ku saabsan dhaqanka Soomaalida. Tani waxay dhiirigelisay dareenka dhibanaha iyo kala-soocidda bulshada ee bixiyeyaasha adeegga iyo bulshada oo dhan iyo dareenka ah in dadaalladani ay ahaayeen kuwo aan waxtar lahayn.

**“Anagu waxaan isku-daynaa inaan naaloo aqoonsado sida dadwayne Soomali Ingriisah.
Mana dooneyno in gudintaanke gabdaha inay ka mid ahaato agoonsigeena.”**

Khibradda Fawzia ee Adeegyada Bulshada

Iyo Booliska Waxay yimaadeen gurigayga. Waxay i weydiiyeen sidaas su'aalo badan. Markii booliisku dhammeeyeen su'aalah, adeegaha bulshada ayaa bilaabay. Waxay ahayd caqli Waxay ii sheegtay, “Waa inaad saxeexdid mid kale ma duuli karto. “Waxay tiri,” Markaad dib u soo noqoto ayaa kula soo xiriiri doona, waannu eegaynaa gabadhaada. “Gabadhaydu aad bay u baqday. Adeegaha bulshada waxay u sheegtay iyada oo ku saabsan FGM. Waxay noqotay mid aad u walaacsan. Waxay ayaa istaagay, ka dibna fadhiistay, ka dibna taagan ilaa. Waxay ku tiri, “Ma waxaad doonaysaa inaad sidaas sameyso? Mummy? “Waxay ahayd 10 sano jir. Waxay samaysay iyada wuu iga baqay. Aad ayaan u xanaaqay, oo waan ka baqay. Waxay ahayd mid aad u xun - oo gurigeyga u yimid sidii aan ahaa dambi.

Saameynta siyaasadda

- Dhamaan ururada ku lug leh gudniinka gabdhaha waa in ay aqoonsadaan siyaabaha kuwaan kuwan ka mid ah waayo aragnimo xun ayaa xoojiya dareenka dadka Soomaaliyeed sida ‘qof tuhmane’ ah oo bulshada la ceejiyo.
- Dhamaan ururada ku lug leh gudniinka gabdhaha waa inay wax ka qabtaan saameynta xun ee kuwaan waaya-aragnimadu waxay qabteen hawlgalka adeegga iyo kalsooni, iyo dareenka ah in lagu doro Bristol Soomaalida ku nool bulshada guud ee Ingiriiska.
- Dib u eegis dawladeed ee caddaynta tirakoobka Hagaajinta siyaasadaha ilaalinta gudniinka gabdhaha waa degdeg ah loo baahan yahay.
- Siyaasad-dejiyeyaasha iyo xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka waa inay ahaadaan wax ka qabso welwelka ku saabsan dib-u-carqaladda Dhibbanayaasha FGM iyo daryeelka saboolka ee la xiriira Gudniinka gabdhaha - ilaalinta goobaha caafimaadka.
- Dugsiyada iyo maamulka waxbarashadu waa inay ahaadaan in la hubiyo in dhammaan hababka loogu talagalay ilaalinta gudniinka gabdhaha laakin hanaanka hadda jira. Shaqada dhowaan oo ay sameeyaa Golaha Magaalada Bristol si loo caddeeyo Tilmaamahan wuxuu dugsiyadu siin doonaa qiiimo leh taageerada sidii loo gaadhi lahaa tan.
- Adeegyada bulshada iyo booliska waa in ay hubiyaan in booqashada guriga waxaa kaliya oo la qabtaa mar
- marka macquul ah khatarta la aqoonsaday; waa inay sidoo kale wax ka qabtaan dhibaatada, sinaanta iyo dabiiciga ah booqashooyinkaas oo kale. Go'aanka ugu dambeeyay ee joojinta Iisticmaalka ‘foomka safarka’ ee Bristol waa mid muhiim ah talaabo sax ah.
- Adeegyada bulshada waa inay sidoo kale hubiyaan dukumintiyada muhiimka ah in la tarjumo, iyo, marka loo baahdo, bixinta waxaa loogu talagalay turjubaanada dhammaan ilaalinta shirarka qoysaska.
- Mas'uuliyiinta sharciga waa in ay hagaajiyaan xirfadle Waxbarashada ku saabsan gudniinka gabdhaha iyo gudniinka gabdhaha oo dhan shaqaale ku lug leh gudniinka gabdhaha.
- Mas'uuliyiinta sharciga waa in ay sii kobciyaan hababka iskaashiga ah ee ilaalinta gudniinka gabdhaha qorshaynta siyaasadda, horumarinta iyo fulinta. Inay ku lug yeeshaan qaybo kala duwan oo ay saameysey bulshooyinka - si loo hagaajiyo dareenkiisa iyo helitaanka iyo yaraynta halista dhaleeceynta.

Centre
for
the Study of
ETHNICITY
and
CITIZENSHIP

Centre of Law
and Society
Ganolfan y Gyfraith
a Chymdeithas

Macluumaad dheeraad ah

Karlsen S, Carver N, Mogilnicka M, Pantazis C (2019) *When safeguarding becomes stigmatising: A report on the impact of FGM-safeguarding procedures on people with a Somali heritage living in Bristol* Bristol: University of Bristol

La xidhiidh cilmi baarayaasha

Dr Saffron Karlsen

saffron.karlsen@bristol.ac.uk

Dr Natasha Carver

CarverN@cardiff.ac.uk

Dr Magda Mogilnicka

magda.mogilnicka@bristol.ac.uk

Prof Christina Pantazis

c.pantazis@bristol.ac.uk